

מבחני זנים בעגבניות לתעשייה. חוות גד"ש 2006

ה. פוייר, ה. הרמן, ע. רוזנברג- חוות גד"ש
ש. גרף, ה. מנור, ר. קריגר – שה"מ

מבוא – בחוות גד"ש מתקיימים מבחני זנים בעגבניות לתעשייה שמטרתם מציאת זנים המניבים יכול גבוה ובעיקר איכותי בצבע ובריסק, השנה נבדקו הזנים לפי הקריטריונים הבאים:

- א. מבחן זנים רגיל.
- ב. מבחן זנים של עגבניות יבשות (FULLFLESH).
- ג. מבחן זני עגבניות עשירות בליקופן.
- ד. מבחן זנים של עגבניות אפילות.
- ה. אינטרודוקציה של זנים חדשים.

פרטים אגרוטכניים

שתילי העגבניות של המבחנים השונים שהתקבלו ממשלת "חישתיל כפר ידידיה" נשתלו ב – 7/5/06 בעומד של 2500 שתילים לדונם. שיטת הניסויים היתה בלוקים באקראי ב – 5 חזרות כל חזרה בשטח של 15 מ"ר. האינטרודוקציה נשתלה בשתי חזרות כל זן בשטח של 10 מ"ר לחזרה. במהלך הגידול טופל השטח כמקובל בשטחי העגבניות לתעשייה בחולה. הערכת תכונות הזנים נעשתה ב – 4/9 וקטיף הניסויים נעשה ב – 7/9 - 5. מכל חלקה נאספו כל העגבניות ומוינו ל – אדומות, ירוקות ורקובות ונשקלו. מדגם בן 20 עגבניות נלקח למעבדה למציאת אחוז הבריסק והערכת צבע, עורקים, כתפיים וחלילות.

תוצאות – טבלאות מצורפות

הציונים שניתנו לתכונות הזנים היו במעבדה: מ – 1 = צבע ורוד, הרבה עורקים, הרבה חלילות, כתפיים ירוקות, עד ציון 5.0 = צבע אדום כהה, אין עורקים, אין חלילות, כתפיים אדומות.
בשדה הציונים ניתנו מ – 1 = צימוח חלש, כיסוי חלש, רגישות רבה למחלות, צורת פרי עגולה, צבע כללי חלש, עגבניות רכות לפסילה, עד 5.0 = צימוח רב, כיסוי מצוין, אין מחלות, צורת פרי מאורכת (בציון 6.0 = צורה אגסית), צבע טוב, מוצקות טובה והערכת הזן טובה מאוד.
תוצאות יכול בריסק ואיכות בשדה נותחו סטטיסטית בתוכנת jump. מספרים המלווים באותיות זהות אינם נבדלים סטטיסטית במובהקות 0.05.

מבחן זנים רגילים – חלקות הזן 8892 הניבו יותר עגבניות במובהק משאר הזנים כאשר מחלקות הזנים 8 – AB ו C X D 246 נקטף היבול הנמוך ביותר. אחוז העגבניות הירוקות והרקובות ביבול הזן 8892 היה הנמוך ביותר כאשר אחוז העגבניות הרקובות שנקטפו מחלקות שאר הזנים היה גבוה במובהק. הבריקס של הזן 8892 היה נמוך, אולם מובהק סטטיסטית רק מבריקס הזנים דון בניטו, ו – 52295. הצבע של עגבניות הזן מניקס היה הרע ביותר ואילו של הזן C X D 246 היה הטוב ביותר. עגבניות הזן דון – בניטו היו יותר איכותיות משאר הזנים. **לסיכום** – הזן 8892 בלט ביבול גבוה אולם בבריקס נמוך ואיכות ממוצעת, משאר הזנים נקטף יבול כלכלי גבולי.

מבחן זנים אפילים – מחלקות הזנים H – 9780 ו H – 9665 נקטפו יבולים הגבוהים במובהק מחלקות הזנים האחרים. הבריקס של עגבניות הזן DRI-9730 היה גבוה במובהק מבריקס העגבניות של הזנים האחרים. איכות העגבניות של הזן 9780 היתה סבירה.

לסיכום – הזנים 9780 ו 9665 הניבו יבול כלכלי עם רמת בריקס נמוכה.

מבחן זנים עתירים בליקופן – הזן 3518 היה היחיד שבאיכות הצבע היה ראוי להקרא עשיר בליקופן. אולם צריך לשים לב ליבול הנמוך שנאסף מחלקות זן זה.

מבחן זנים יבשים – כל הזנים הניבו יבול נמוך עם רמת בריקס נמוכה. עגבניות הזן RED -DRI ו DM 2905 היו בעלות צבע יותר אדום בהשוואה לזנים האחרים. **אינטרודוקציה** – זנים שהניבו יבולים נמוכים מ – 9 טון לדונם לא ראויים להמשך בדיקה.